

Kalul Edilmiştir

Dr. Nihad Fıstık

A. H. Nayef

A. Caprezko

N E D İ M

de

T A B İ A T U N S U R L A R I

L ü t f i y e G a n i ş

" Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi "

3006

İSTANBUL

1947

C e n n e t

Cennet gibi âlem yine her meyve firâvan
Sen meyve-i vaslın dahi etmez misin erzan

جنت کبی عالم ینہ ہر میوہ فراوان
سنی میوہ وصلک دھی ایتمز میلک ارزان

Nevbahar erişdi oldu ol zemin cennet misâl
Gars olundu kametin gibi hezâra n nev-nihâl

نوبهار ایریشتدی اولدی اول زمین جنت مسال
غارس اولوندی کامتین کیمی هزاران نونہال

G ü l l e r

Nedir bu germi-i bazar-ı nev-bahar-ı arus
Açılsa bir gül-i ter bin hezar olur peyda

نہدر بو گرمی بازار نوبهار عروس
آچیلسا بر گل تربیک هزار اولور پیدا

F e y z

Lâyük mî güller açıla feyz-i bahar ile
Bulbül kafesde zar u tenk harhar ile

لایق می گلار آچیلسا فیض بہار ایله
بلبل قفسده زار و تنک خار خار ایله

Bulmam bağ u baharın gül ü bâdemında
Balduğum feyzi ruh u çeşm-i siyeh-fâmında

بولم باغ و بہارک گل و بادامندہ
بولدویم فیضی رخ و چشم سیہ فامندہ

Dest-i cûdandan eğer bir gülşen olsa feyzab
Nev-baharın bir dahi etmez heves bâranına

دست جودندن اگر بر گلشن اولسه فیضاب
نوبهارک بر دھی ایتمز هوس باراننہ

Ne bilür perverig-i ebr-i bahar feyzin
Gül vasfın çemen-âray-ı bahar eylemeyen

نه بیلور پروورش ابر بهار فیضک
کل وصفک همین آرای بهار ایلمین

Vasf eden subh-ı baharın saffet-i tab'ın Nedim
Görmemişdir cuşış-ı feyzin dil-i bidarımın

وصف ایدن صبح بهارک صفوت طبعن ندیم
گورمه مشدر جوشش فیضن دل بیداریمک

Y ü z h a t t ı

Göründü sebz-i hatt-ı nev-demide-i ruh-ı yar
Nedim sebze-i bağ-ı baharım oldu bugün

گورندی سبز خط نودمیده رخ یار
ندیم سبزه باغ بهارم اولدی بوگون

Bahara âid diğer tasavvurlar :

Nedim reng-i baharan c lâle-rahşarın
Zaman-ı şerinde bir katre-i çekidesidir

ندیم رنگ بهاران اولالایحی لاله رخسارک
زمان شرمده بر قطره چکیده سید

Pâmâl-i şita olmadan iklim-i çemen gel
Ver hükümülü ey serv-i revan köhne baharın

پامال شتا اوله دف اقلیم چمن کل
دیر حکمنی ای سرو روان کهنه بهارک

Bir nîm neş'e say bu cihanın baharını
Bir sağar-ı keşideye tut lâlesarını

بر نیم نشه صای بو جهانک بهارینی
بر ساغر کشیده به طوت لاله زارینی

Ben bugün bir nevbahar-ı hüsn ü an seyreyledim
Tarf-ı destarında sümbül gibi mûlar var idi

بن بوگون بر نو بہار حسن و آن سیر ایلدم
طرف دستارنده سنبل کیبی مولروار ایدی

Derkâr olursa terbiyet-i aşk-ı nevbahar
Güller biter ciğerdeki har-ı halideden

در طار اولورسه تربیت عشق نو بہار
گلر بتر جگرده کی خار خلیده دن

S A B Â

S e l â m v e h a b e r g e t i r i c i

Gel ey nesim-i sabâ lâlezardan ne haber
Selâmı geldi mi peyk-i bahardan ne haber

گل ای نسیم صبا لاله زار دن نه خبر
سلامی گلدی می پیک بهار دن نه خبر

Gel ey nesim-i sabâ hat-ı yardan ne haber
Terânesi ile kudumunu kıldı istikbâl

گل ای نسیم صبا خط یاردن نه خبر
ترانه سینه قدومینی قیلدی استقبال

Hâk-i pâye çünki yüzler süremem
Alayım peyamın bad-ı sabâdan.

خاک پایه چونکه یوزلر سوره مم
آله می پیامک باد صبا دن

Ne acerb eylese esrar-ı derûnun ifşe
Gonceden söz getirür bülbül-i şeydâya sabâ

نه عجب ایله اسرار درونن افشا
غنجی دن سوز کتورر بلبل شیدا یه صبا

Şark u garb-ı âlemi seyran eden peyk-i nesim
Der ki bişûbhe cihan içre bunun misli adîm

شرق و غرب عالمی سیران ایدن پیک نسیم
دیگره بی مشبه بهرمان ایچره بوندک مثلی عدم

H a b e r g ö t ü r ü c ü

Ey sabâ lûtf edüb esnay-ı tekellümde ena
Ey Nedim ağladıcı deyü hitab eyleyesin

ای صبا لطف ایروب اشای تکلمده اط
ای ندیم آغلادیجی دیو خطاب ایلیه سک

K o k u t a ş ı y ı c ı

Nühket-i geysu ile geldin bize ah ey nesim
Turra-i sünbül-sıfat aşıfte kâm etdin beni

نکھت کیسو ایله کلدک بزہ آہ ای نسیم
طرہ سنبل صفت آشفته کام ایتدک بنی

Pâbusuna takaddüm için yine bad-ı subh
Berk-i gül ile dest-i giriban olub gelür

پابوسکه تقدم ایچون یینه باد صبح
برک گل ایله دست و گریبان اولوب کلور

Y a ğ m a c ı

Lâl-i handan- mı yahud küçe-i verd-i terde
Dest-i tarac-ı sabâdan çözülen denk midir

لعل خندانمی یاغورد کوچه ورد ترده
دست تاراج صباردن چوزیلن دنکیدر

Yelerek çin-i seherden geliyor bad-ı nesim
Galiba zülfü elinden edecektir şekva

یله رک چین کوردن کلور باد نسیم
غالبا زلفی الندن ایده بکلدر شکوا

Seherden eyledi yağma şemim-i geysusun
Nesim bir dahi uğrar mı bu diyara göre

سحر دن ایلدی یغما شمیم کیوسون
نسیم بر دخی اوغرامی بو دیاره کوره

F e y z v e r i c i

Bir gün nesim-i feyz bulub gülşen-i emel
Gül-gonce-i murad açılır rüzgâr ile

بر کون نسیم فیض بولوب کلشن امل
گل غنچه مراد آچیلور روظطار ایله

Feyz-i nesim-i lûtfu ile gülistanda gül
Gâya deyüb durur ki heman söylerim sana

فیض نسیم لطفی ایله گلستانده گل
گویا دیوب طور که همان سویدریم سنا

S a b â y a â i d d i ğ e r t a s e v v u r l a r

Gûte-engiz saf-ı seyl olub bad-ı sabâ
Anberîn mevc ile doldu yine deryay-ı çemen

غوطه انگیز صاف سیل اولوب باد صبا
عنبرین موج ایله تولدی ینه دریای چمن

Açılır elbet nesim-i nevbahar essin hele
Bend-i dil muhkem değil bend-i nikâbından senin

آچیلور البت نسیم نوبهار اسسون هله
بند دل محکم دکل بند نقابکدن سنک

Bilür kim bir çekide katredir deryay-ı cûdundan
Gören enfas-ı bad-ı subh ile cûşende deryayı

بیلور کیم بر چکیده قطره در دریای جودندن
گورن انفاس باد صبح ایله جوشنده دریایی

C E M R E

Cemreler her sene tâ birbirinin ardınca
Nevbahar erdiği müjde ile gülüstana gelür

جمره لر هر سنه تا بر بیرینک آردنجه
نوبهار ایردیگی مزده یله گلستانه کلور

BAHAR BULUTU

F e y z v e r i c i

İsterse feyz-i ebr-i bahar-ı mürüvveti
Bir çub-ı huşka cümbüş-i nahl-i çemen verür

ایترسه فیض ابر بهار مروتی
بر چوب خشکه جنبش نخل چمن ویر

Serab lem'ası-veş nef'den muarradır
Nihad-ı pâkine nisbetle ebr-i feyz-i bahar

سراب لعمسی وشی نفعدن معرادر
نهاد پاکنه نسبتله ابر فیض بهار

L ü t u f e u

Güreyim şöyle kef-i oudunu kim ebr-i bahar
Ana yüz şerhiyle deryuze-i bârana gelür

گورهیم شویله کف جودیکی کیم ابر بهار
انا یوز شرمیله در یوزه بارانه کلور

O denli lûtf u kerem gördü hazretinden kim
O lûtfu görmedi ebr-i bahardan gülzar

او دکو لطف و کرم کوردی حضرت تگدن کیم
او لطفی کورمه دی ابر بهاردن گلزار

i n c i h â s ı l e d i c i

Zûlmet-gede-i ebrâ biraz etmeyecek câ
Lû'lu' olamaz katre-i nisan sadef iğre

ظلمتکده ابری براز ایتچیگ جا
لو لو اوله مزقظه نیسان صدف اگیره

G ü l g e v e r i c i

Çu ebr-i nevbaharî sâye-endâz olmada bişek
Gülîstan-ı cemâl dil-ruba sünbül havadır hep

چو ابر نوبهاری سایه انداز اولمه ده بی شک
گلستان جمال دلربا سنبل فواد رهیب

Ş E B N E M

Senma pür şebnem gülü sâki-i ebr-i nevbahar
Etdi lebriz-i arak peymânesin bûlbüllerin

صانمه پر شبنم گللی ساقی ابر نوبهار
ایتدی لبریز عروه پیماننه سن بلبللرک

Dil sıklet-âver-i gül olur jâle olsa da
Olmaz sahin tıraz-ı çemen lâle olsa da

دل سیکلت آور گل اولور ژاله اولسه ده
اولماز صحن طراز صحن لاله اولسه ده

Ç İ Ç E K L E R

G U L

Buğün gülşende gördüm kim oturmuş padîşah-ı gül
Darub hidmet^{de} bülbül der ki şah-ı kâmyabımsın

بو گلشنده کوردم کیم اطورمسن پادشاه کل
طوروب خدمتده بلبل دیر که شاه طمبایمسن

Tâze şah üzre açılmış güllü seyrettin ise
Bir de gül câmi^{hele} dest-i kadehkârde gör

تازه شاخ اوزره آچیلن گللی سیرایتدک ایسه
برده کل جامی هله دست قدمطارده کور

Şah-ı gül teşbih ederdim sana isbat eyledim
Nevbahar ardınca geldin sağar-ı sahba tuđub

شاخ گل تشبیه ایدردم ساکه اثبات ایلدک
نوبهار آردنجه کلدک ساغر صرہبا طوتوب

Hasretinle gül-i ter serha çeker pehlûya
Şah-ı gül dağ yakar şevkin ile bazûya

حسرتکله گل تر شرهه چکیر پهلویه
شاخ گل داغ یا قار شوقک ایله بازویه

Tutar göbek burusu gonceyi açıldıkça
Şikâf-ı pîreheninden o gül gibi nâfın

طوتار کوبک بورسی غنچه بی آیلدقچه
تطاف پیرههنکدن اوکل کبی نائفک

Her harf-i şûhu bülbül-i şeydâye nazmının
Bir gülsitan tebessüm-i gül armağan verir

هر حرف شوقی بلبل شیدا به نظم
بر گلستان تبسم گل آرمغان دیر

Olurdu yeng-i tebessüm şukûfte gülbünden
Henüz olmadan ol reside gonce-i ter

اولوردی رنگ تبسم شکفته گلبدن
هنوز اولمه دن اول رسیده غنچه تر

Duşme cânâ dillere sır-ı dehanın fâş edüb
Gonce-i lâlin sâkin açılmasun gül-handeye

دوشمه جانایلا ره سر دهانک فاش ایدوب
غنچه لعلک صاقین آچلمون کاندیه

Ne berk-i güldür ol leb çığnesem şeker sanurum
Ne goncedir o dehen koklasam şarab kokar

نه برک گلدر اول لب چیکنهم شکر سانورم
نه غنچه در او دهن قوقله هم شراب قوقار

Bir bağdır cemâli ki gül-berk-i ruy-ı al
Şebboyu hâl ü sünbül ü leylâkı zülf ü hat

بره باغدر جمالی که گلبرک روی آل
شبووی حال و سنبل و لیلای زلف و خط

Gülistan görmedik gül kokmadık ammâ ruhun meyden
Gül ender gül gülistan der gülistan olduğun gördük

گلستان کورمدک گل تو محمدی اما رفک میدن
گل اندر گل گلستان در گلستان اولدیفن کوردرک

Gören izarını hat-ı siyah-tab içre
Nihafte berk-i gül-i ter sanur kitab içre

کورن عذارینی خط سیاهتاب ایچره
نہفتہ برک گل ترصانور کتاب ایچره

G ü l - S e v g i l i

Dedim ki ey gül-i nevhiz-i naz u işve sana
Feda Nedim gibi bendeler hezar hezar

دیدم کہ ای گل نوحیز ناز و عشوه
فدا ندیم کبی بندہ لڑھزار لڑھزار

Zinhar bülbulün dahi tağlit-i hüsünle
Gülbün tehayyül ettiği ol kamet olmasın

زہار بلبلبک رضی تفلیط حسنه
گلبن تخیل ایتدیگی اول قامت اولسون

İşitdi çünki sözüm ol gül-i hadika-i nâz
Derun-ı sîneden ah eyleyüb çu bülbul-i zâr

ایشیتدی چونکہ سوزم اول گل حدیقہ ناز
درون سینہ دن آہ ایلیوب چوبلببل زار

G ü l e â i d d i ğ e r t a s a v v u r l a r

Açılıb tab-1 temmuz ile o gül-i pîrehan
Gelmiş ağuş-1 gıribana şikâf-1 dâmen

آبیایوب تاب تموز ایله اوکل پیرا هن
کلمش آغوش کریبانه مشاف دامن

Vücuda ham gümtüçden beyaz gülden nerm
Boyu henüz yetişmiş nihâlden hemvar

و جودی خام کموشدن بیاض کلدن نرم
بویی هنوزیتشمس نهالدن هموار

Bâzıy-1 dağdarını seyret o âfetin
Şah-1 semen aceb ki gül-1 erguvan verür

بازوی داغدارینی سیرایت او آفتک
مشاخ سمن عجب که کل ارغوان ویر

Behamdüllâh yine geldi dem-i gülgeşt-i küh u deşt
Yine mânend-i cû akdı gönüller gülistan üzre

بحمدالله یینه کلدی دم گلگشت کوه و دشت
یینه مانند جو آقدی کویکلر گلستان اوزره

Bakub bir bağa bir de ol ruh-1 zîbâya rişkinden
Gülün her berki bir hâr oldu çeşm-i bağban üzre

باقوب بر باغه برده اول رخ زیبایه رشکندن
کلاک هر برکی بر خار اولدی چشم باغبان اوزره

Her szm glen-i mânâya gönül bezminden
Gl gibi renkli nergis gibi mestâne gelir

هر سوزم گلشن معنایه کو گل بز مندن
گل کبی رنگو نرگس کبی مسنانه گلور

Feys-i nesim-i ltfu ile gülistanda gl
Gya deyüb durur ki heman söylerim sana

فیض نسیم لطفی ایله گلستانده گل
گویا دیوب طور ره همان سویلرم سطا

Nedir bu germi-i bzar-ı nevbahar-ı aruz
Açılsa bir gl-i ter bin hezar olur peyd

نه در بو گرمی بازار نوبهار عروس
آهسته بر گل تربیک هزار اولور پیدا

Bunca demdir ^{ki} gln eyledi bülbülden dr
Dd elinden bu gkest olası geno-i kafesin

بوچه دمدر که گلن ایلدی بلبلدن دور
داد الندن بو شکست اوله کی کنج قفسک

Su verenler nz ile ol gülbün-i nzendeye
te etmidir niyzı blbl-i ermendeye

صو ویرنلر ناز ایله اول گلبن نازندهیه
آتش ایتقدر نیازی بلبل شرمندهیه

Subh-dem gülgeşt-i baĝ etmişdir ol hurşid-i tâb
Reng-i rûyu güllerin gördüm şikest olmuş yine

صبحدم گلگشت باغ ایتقدر اول خورشید تاب
رنگ روی گلرنگ کوردم شکست اولتی ینه

K o n c a

Hezara müjde kim açıldı rûy-ı gonce-i zibâ
Çereĝan vakti geldi lâlezârın dîdesi rûşen

هزاره مزده کیم آچیلدی روی غنچه زیبا
چراغان وقتي گلدی لاله زارک دیدی روشن

Lûtfu bir baĝçedir k'anda hayat-ı; ebedî
Çün tebessüm dihen-i gonce-i handâna gelür

لطفی بر باغچه در طنده حیات ابدی
چون تبسم دهن غنچه خندانه گلور

Bülbül aĝırlık etse n'ola nakd-i şebnemi
Ebkâr-ı gonce haylı çemenli çehizlidir

بلبل آغریله ایتسه نوله نقد شبنمی
ایبار غنچه فیلی صحنای مهرزید

Hezari sanmanız hâbide zir-i bâle minkarın
Hayâl-i gonce-i sirâbın istişam için saklar

هزاری صاغه کز خوابیده زیر باله منقارین
عیال غنچه سیرابن استشام ایچون ساقلر

Dikiş tatsun mu çâk-ı; gonce seyretdikde rubsarin
Tutalım dikdiğin nevnihâl-i gül ey bağban tutmuş

دیکیش طوتسونی چاک غنچه سیرایتدکده رخسارین
طوتالم دیکدیکه نوتخل گل ای باغبان طوتمش

Tutar gübek burusu gonceyi açıldıkça
Şikâf-ı pîreheninden o gül gibi nafın

طوتار کوبک بورسی غنچه بی آیددقچه
شکاف پیرههنندن او گل کبی نافک

Çü buy-ı gonce hezar-âşinalığı terk et
Misâl-i reng-i nihan ol gül-i hidab içre

چوبوی غنچه هزار آشینالیگی ترک ایت
مثال رنگ نرہان اول گل خضاب ایچره

G Ü L N A R

Verün dehan u ray u lebin bağ-ı hüsne zîb
Gül faslı lâle mevsimi gülnar vaktidir

دیرسون دهان و روی و لبک باغ حسنه زیب
گل فصلی لاله موسمی گلنار وقتیدر

L Â L E

Ş e n'

O kâfir beççe bir peymâne sahba sandu kim alub
Derun-ı lâleden âteş fûruzan olduğun gördük

او طافریچه بر پیمانہ صرہبا صوندی کیم آلوب
درون لاله دن آتشی فروزان اولدرفن کوردک

Yine bezm-i çemene lâle fürûzan geldi
Müjdeler gülşene ki vakt-i çerağın geldi

یہ بزم چمنہ لالہ فروزان کلدی
مژدہ لڑ کلشنہ کہ وقت چراغان کلدی

C a m (piyâle)

Neş'e-i mey damen-i destinde bir ser-çeşmedir
Cam-i Cem bir lâle-i hodrusudur kühsarımın

نشئہ می دامن دستمہ بر سر چشمہ در
جام جم بر لالہ خودروسیدر کھساریمک

Vardır ol bağda bir neş'e-i câvid meğer
Lâlenin tohumu eksen dolu peymâne gelür

وارد اول باغده بر نشئہ جاوید مگر
لالہ نیک تخمینی اکسہک طولو پیمانہ کلور

B a h a r a l â m e t i

Dil sıklet-âver-i gül olur jâle olsa da
Olmaz sahnın tiraz-i cemen lâle olsa da

دل سیکلت آور گل اولور ترالہ اولسه ده
اولمز صحن طراز چمن لالہ اولسه ده

L â l e y e â i d d i ğ e r t a s a v v u r l a r

Bu nâzik lâle-i zîba ki olmuş nâmı gül-ruhsar
Ola hünkârımın bezminde sad şevk ile hidmedkâr

بو نازیک لالہ زیبا کہ اولمش نامی گلرھسار
اوله فنکاریمک بزمندہ صد مشورہ ایله خدمتکار

Hemiŝe bu müferrah lâle-i dilcûy-ı hüsn-âmiz
Ola ismi gibi bezm-i ŝehinŝâha ferah-engiz

هيمشه بومفرح لاله دلجوئ حسن آميز
اوله اسمي کبي بزم شهنشاهه فرح انگيز

Re'fetinden perver-ĝiyâb olsa bir gûŝen biter
Lâle-ves hâkinde feyz-i reng-i tab-ı dilberi

رأفتگدن پرور شيباب اولسه بر کلشن بيتر
لاله وش خاکنده فيض رنگ تاب دلبري

Perveriş bulmağ için çarh-ı safak lâlesine
Bağına dikmeği çokdan beŝi eyler tahmin

پروريش بولمغيون چرخ صفو لاله مني
باغنه ديكمگي چوقدن بري ايلر تخمين

Dem mi var kim zahm-ı gül derdinle hûnin olmaya
Hasret-i hâlinle dağ-ı lâle müŝgin olmaya

دمي وارکيم زحم گل دردکله خونين اوليه
حسرت خاکله داغ لاله مشکين اوليه

N E R G İ S

Güldü güller açılıb nergis-i ŝehlây-ı çemen
Çeŝm ü gûŝ oldu ümidinle serâpay çemen

گلدی گلر آهیلوب نرگس شهلاي چمن
چشم و گوش اولدی امیدکله سرایای چمن

Her süzüm gülşen-i mânâya gönül bezminden
Gül gibi renklü nergis gibi mestâne gelür

هر سوزم گلشن معنایه گوگل بزمنده
گل کبی رنگلو نرگس کبی مستانه کلور

Olmadı tenhâca bir işret gemende yâr ile
Büste göz dikdi nigezbân ^{nergisler} oldu hep

اولدی تنهاجه عشرت یمنده یار ایله
اوستمه کوز دیکدی نرگس نگرهبان اولدی هیب

Sünbül aşüfte olur hab-ı perîşanından
Nergis-i mesti ki gülşende vara uyhuya

سنبیل آشفته اولور نرواب پریشانندن
نرگس مستی که گلشنده واره او یخویه

N e r g i s i e â i d d i ğ e r t a s a v v u r l a r

Çeşm-i gülgünün senin müskün üldür nergis görüb
Hun-ı dilden çün gül bâdem rengin olmaya

چشم گلگونک سنک ممکنیدر نرگس کوروب
خون دلدن چون گل بادام رنگین اولیه

Hased e rinde ki hab-ı ademden aşsa gözün
Kabayı sabrı çü nergis hezar pâre göre

صداؤ رنده که خواب عدمدن آشه کوزین
قبای صبری چون نرگس هزار پاره کوره

Meta-ı mârifet güldü revâcın bulduđu demler
Zerefşan eylesün nergisler evrak-ı gülistanı

متاع معرفت كلدی روا بھن بولدی فی دملر
زر افشان ایسون نرگسدر اورامه گلستانی

S Ü N B Ü L

Dimâğım tatdu buy-ı sünbül ağuşunda döndükçe
Meğer kim düşunun üstünde bir sünbülistan vardır

دماغم طوتدی بوی سنبل آغوشده دوندکجه
مگر کیم دوشنک اوستنده بر سنبلستان واردر

Sünbül aşifte olur hab-ı perişanından
Nergis-i mesti ki gülşende vara uyhuya

سنبل آشفته اولور خوا ب پریشانندن
نرگس مستی که گلشنده وارہ او یخویہ

Değildir hâl ü hat şebboy bitmiş sihr ile gûya
Düşüb bir iki tohm-ı tâze sünbülzâr-ı geysudan

دکلدر حال و خط شبوی بیتمش سحر ایله گویا
دوشوب بر ایکی تخم تازه سنبلزار کیسودن

Bir bağdır cemâli ki gülberk-i ruy-ı al
Şebboyu hâl ü sünbül ü leylâkı zülf ü hat

بر باغدر جمالی که گلبرک روی آل
شبوی حاک و سنبل و لیلای زلف و خط

Hattın ki reşk-i fasl-ı bahâran olub gelür
Sermaye-bahş-ı sünbül-i reyhan olub gelür

خطك كه رشك فصل بهار ان اولوب كلور
سرمایه بخش سنبل و ریحان اولوب كلور

Y A S E M E N

Ey şeh-i hûbanım eyle ol kad-ı mevzûna sen
Reng-i gülden câme buy-ı yâsemenden pîrehan

ای شه خوبانم ایله قدموزونه ملک من
رنگ گلدن جامه بوی یا سمندن پیرهه

Gelür deyü cihânın şehriyârı bezm-i gülzâra
Temâşa etmek içün yâsemenler çıkdı dıvara

کلور دیوهره ننگ شهر یاری بزم گلزاره
تماشا ایتمک ایچون یا سمندر حقیقی دیواره

Fasl-ı güldür gel açıl lâyıq mıdır dest-i nigâh
Gül zemin-i sînen üzre yâsemen-i çin olmaya

فصل گلدر گل آیل لایقیدر دست نگاه
گل زمین سینه ک اوزره با سمین مین اولیه

Görüb pistanların bildim kemâlin gülbedenlikde
Turunç amma ki bilmem nice bitmiş yâsemenlikde

کوروب پستانلرک بیلدم کمالک گلبدنلکده
ترنج اما که بیلمم نیجه بیتمی یا سمینلکده

N I L Ü F E R

Böyle zor büseden kimler kebud etmiş aceb
Kim leb-i gül-fâmi dönmiş gonce-i nilüfere

بویله زور بوسه دن کیملر کبود ایتمش عجب
کیم لب کلفامی دونمش غنچه نیلوفره

Müdavat-ı dil-i mahrura *hür'ussa'adur* elhak
Zulâl-i hat-âverde nilüfer midir bilmen

مداواة دل محرومه بره الساعه در الحوه
زلال لعل خط آوردی نیلوفر میدر بیلمن

Ş E B B O Y

Değildir hâl ü hat şebboy bitmiş sihr ile güya
Düşüb bir iki tohm-ı tâze sünbülzâr-ı geysudan

دکله در حال و خط شبوی بیتش سحر ایله گویا
دوشوب بر ایکی تخم تازه سنبلزار کیودن

Bir bağdır cemâli ki gülberk-i ray-ı al
Şebboya hâl ü sünbül ü leylâkı zülf ü hat

بر باغدر جمالی که گلبرک روی آل
شبوی حال و سنبل و لیلاتی زلف و خط

K A R A N F İ L

Ey turra bag-ı hüsnede sünbül müsün nesin
Zülf-i nigâr yohsa karanfil misin nesin

ای طره باغ حسنه سنبل میک نه میک
زلف نظر یوفه قرنفلیک نه میک

L E Y L Â K

Bir bağıdır cemâli ki gülberk-i ruy-ı al
Şebboyu hâl ü sünbül ü leylâkı zülfi ü hat

بر باغدر جمالی که گلبرگ روی آل
شبوئی حال و سنبل و لیلای زلف و خط

M E Y V E L E R

T u r u n ç

Görüb pistanların bildim kemâlin gülbedenlikde
Turunç amma ki bilmem nice bitmiş yâsemenlikde

کوروب پستانلرک بیلدم کمالک کلبدنلکده
ترنج اما که بیلیم نیجه بیتیش یا سمنلکده

Bana pistanlar turunç olsun heman dem neyleyim
Rahları gül çeşmê bâdam olsa da mâni değıl

باکه پانگان پستانلر ترنج اولسون همان دم نیلیم
راهلری گل چشمه بادام اولسه ده مانع دکل

Limonî hatayîde o pistana nigâh et
Hiç böyle celî şaşa'a-i nârenç bulunmaz

لیمونی خطاییده او پستانه نگاه ایت
هیچ بویله جلی ششمه نارنج بولنمز

Ş e f t a l i

Büseden gül gül olub arız-ı alı dönmüş
Nevbe-nev sib-i zenehdan gül-i şeftaluya

بو سه دن گل گل اولوب عارض آلی دونمش
نوبنو سبب زنهندان گل شفتالویه

Saidin bus eyledim gel gel aman ey dil sana
Tâze şeftâlu kopardım ol nihâl-i nurdan

ساعدين بوس ايلدم گل گل امان ای دل سطا

تازه شفتالو قوپاردم اول نرہال نور دن

K i r a z

Ağık ki nakş eder dil-i pür-cûşa lâlini
Câyâ kiras dânesidir kim şaraba kor

عاشوقه که نقش ایدر دل پر جوته لعلکی

کویا کراس دانه سیدر کیم شرابه قور

E l m a

Peşşye niruy-ı bazı verse teyidi elur
Deste gürz i gâvsar-ı Rüstemi elmâ gibi

پشته یه نیروی بازو ویرمه تأییدی آور

دسته گرز طومار رستی الما کبی

B a d e m

Bulmam bağ u baharın gül ü bâdamında
Bulduğum feysi ruh u ceşm-i siyeh-fâmında

بوله مم باغ و بهارک گل و بادامنده

بولدیم فیضی رخ و چشم سیر فامنده

Bana pistanlar turunç olsun heman dem neyleyim
Ruhları gül ceşmi bâdam olsa da mâni değil

باکه پستانلر ترنج اولسون همان دم نیلیم

رخلری گل چشی بادام اولسه ده مانع دگل

Dil-i bimarima hiç hisse vermez subh gūya kim
Şeker hâbın heman ol gözleri bâdam içün saklar

دل بیمارمه هیچ حصه دیرمز صبح کویا کیم
شکر فوابن همان اول کوزلوی بادام ایچون صاقلار

Olşa ger ~~nâme-i~~ ^{namıye} feyz-i nazarından sirab
Cesm-i âhu bitürür bağda nâhl-i bâdam

(نامیه) اولسه کونجه فیض نظرندن سیراب
هیشم آهو بتورر باغده نخل بادام

i A Ğ A C L A R

N i h â l (sevgili)

Gucast kuy-ı Nedimâ terânesi ile bu dem
Gelür cihana gül-efşan olub o tâze nihâl

کجا است کوی ندیمآ ترانه سینه بودم
کلور جهرانه گل افشان اولوب اوتازه نیهال

Saidin bus eyledim gel gel aman ey dil sana
Tâze ^fşetâlu kopardım ol nihâl-i nurdan

ساعدین بوس ایلدم گل گل امان ای دل سا
تازه شفتالوقویاردم اول نیهال نوردن

S e r v

Unutdurdu bana serv-i revâmı dün gülîstanda
Efendim bir uzun boylu yeşil atlaslı âfet var

اونوتدردی بجا سرو روانی دن گلستانده
افندم براوزون بویلی یشیل آطلسلی آفت وار

Serv eder ders-i hıram ol kâmet-i nâzendesin
Meşk eder kuku-yı kumru kâkâh-ı handesin

سرو ایدر درس هرام اول قامت نازنده سین
مشک ایدر کوکوی قمری قاه قاه هنده سین

Der görüb cünbüşün ol kaddin ehâli-yi çemen
Bağda gördüğümüz serv-i çemen ancak bu

دیر کوروب چنبش اول قدک اهالی چین
باغده کوردیکمز سرو چمان آنجه بو

S Ü Ğ Ü D

Böyle bihâlet değildi gördüğüm sahra-yı aşk
Anda mecnun bidler dîvane cûlar var idi

بویله بیحالت دیکدی کوردیکم صحرای عشق
آنده مجنون بیدلر دیوانه جور وار ایدی

T u b a a ğ a c ı

Nahl-i tübâyı salındırmaz nihâl kâmeti
Gülşen-i hüsn ü cemâlin bir boyu şimşâdı var

نخل طوبایی صالندیرماز نرہال قامتی
گلشن حسن و جمالک بر بویی شمشاردی وار

H A Y V A N L A R

B ü l b ü l

Kani çemendeki gerniyet-i tarab şimdi
Aceb ne halde bülbul dedikleri kışmer

قنى چمنده كى كرميت طرب سمدى
عجب نه حالده بلبل ديدكلى قشمر

Bülbul agüftelenüb bezme gazel-han geldi
Müjdeler gülşene kim vakt-i çerağan geldi

بلبل آشفته لنوب بزمه غزلخان گلدی
مژده در گلشنه کیم وقت چراغان گلدی

Olmaz figan⁴ rütbe-res-i ah-ı saht-ı dil
Bülbul ne denli nârekeş-i nâle olsa da

اولمز فغانی رتبه رس آه سخت دل
بلبل نه دکلونصره کشی ناله اوله ده

Şöyle düşünüş tab-ı ruyun bülbul-ı divâneye
Şüle-ı âvâzı berk-ı hırmen olmaş lâneye

شویله دوشمنش تاب رویك بلبل دیوانه یه
شعله آواز برمه خرمن اولمش لانه یه

Ne aceb eylese esrar-ı derûnun ifşa
Gonceden söz getirür bülbul-ı seydâya sabâ

نه عجب ایله اسرار درون افشا
غنیه دن سوز کتور بلبل شیدایه صبا

Su verenler naz ile ol gülbün-i nazendeye
Ateş etmişdir niyazi bülbül-i sermendeye

صویرنر ناز ایله اول کلبن نازنده یه
آتش ایتمقدر نیازی بلبل سرمنده یه

İğitdi çünkü sözüm ol gül-i hadika-i naz
Derun-ı sîneden ah eyleyüb çü bülbül-i zar

ایشیندی چونکه سوزم اول گل حدیقه ناز
درون سینه دن آه ایلیوب یو بلبل زار

Seher gördüm hezar-ı zarı lebriz-i ⁿ neğât olmuş
Gülüm yâd eyleyüb feryâd ederdi aşîyan üzre

سحر کوردم هزار زاری لبریز نشاط اولمش
گلن یاد ایلیوب فریاد ایدردی آشیان اوزره

B ü l b ü l e â i d d i ğ e r t a s a v v u r l a r

Zinhar bülbülüm dahi tağlit-i hüsnüle
Gülbün tehayyül etdiği ol kâmet olmasın

زینهار بلبلک رضی تفلیط سنله
کلبن تخیل ایتدیگی اول قامت اولسون

Hezarı sanmanıs hâbide zir-i bâle minkarın
Hayal-i gonce-i sirâbın istişmam içün saklar

هزاری صاغه کنز خوابیده زیر باله منقارین
ضیال غنچه سیرابن استیشمام ایچون صاقلار

Bülbül ağırlik etse n'ola nakd-i şebnemî
Ebkâr-ı gence hayli çemenli çegizkidir

بلبل آغریک ایتسه نوله نقد شبنمی
ابکار غنچه چمنلی چغیزکیدر

Kerem idüb yek-rengi-i ülfet dil-i divâneyi
Aşiyansâz oldu bülbüller şandan üstüne

کرم ایروب یکرنگی الفت دل دیوانه بی
آشیان ساز اولدی بلبللر شندان اوسته

Bunca de^{ki}ndir gülün eyledi bülbülden dür
Dâd elinden bu şikest olası genc-i kafesin

بوچه دمدر که گلن ایلدی بلبلدن دور
داد الندن بو شکست اوله سی کننج قفسد

P a p a ğ a n

Dilimle uğradığım kayda ben bu âlemdə
Ne bülbül uğradı ne tûti-i şeker-güftar

دیلمله اوغرا دیم قیده بن بو عالمده
نه بلبل اوغرا دی نه طوطی شکر گفتار

O şühun lâl-i şirini gamı ile hâk olan zârın
Nebat^m mı yedin tûti ki mercan oldu minkarın

او شوھن لال شیرینی غمیله خاک اولان زارک
نباتنی بیدک طوطی که مرجان اولدی منقارک

K u m r u

Ney ü santur u rebab u def ü tanbur ile çeng
Nağme-i bülbül ü kumruya olub hem-âheng

فی دستور و رباب و دف و طنبور ایله چنگ
نغمه بلبل و قمری یه اولوب لهم آهنگ

Serv eder ders-i hıram ol kamet-i nâzendesin
Meşk eder kuku-yı kumru kahkah-ı handesin

سرو ایدر درس حرام اول قامت نازنده سین
مشو ایدر کوکوی قمری قاه قاه خنده سین

Edüb bayrak firaz-ı nizede piçide şebâlin
Kuşad etdi perin kumru ser -i serv-i çemen üzre

ایدوب بیراه قراز نیزه ده پیچیده شهبالین
کشار ایتدی پرین قمری سرو و چمن اذره

T a v u s

Olub gülşen-i çerağan ile pür şevk ü neşat-efzâ
Zemîni lâlezârın nurdan tavusdur gûya

اولوب گلشن چیراغان ایله پر شوو و نشاط افزا
زمینی لاله زارک نوردن طاووسد کویا

Bak heman cünbiş-i dūnbâline tavus gibi
Etme nezzâre siyeh müzelere pâyında

باو همان جنبش دنبالینه طاووس کبی
ایتمه نظاره سیه موزه لره پاینده

Tavuslar gibi çemensitana çık yürü
Ey men fedâ-yı hâlet-i cevlânın olduğum

طاووسلر کبی چمنستانه چیو یوری
ای من فدای حالت جورانک اولدیم

Renk renk etdi çerağındaki pertev-i bezmi
Mağz-ı tavusdan ^{de mi} gibi tab'im revgan

رنک رنک ایتدی چیراغنده کی یرتو بز می
مغز طاوسدن آلمش کبی طبعیم روغن

K e k l i k

Aceb mi dil o siyeh çeşm-i şûha olsa esir
Kebek rubudegi-i şahbaza çeşbandır

عجب می دل او سیه چشم شوه اوله اسیر
کبک ربوره کی شاهبازه چهباندیر

H u d h u d

Hudhud gibi binâ gerek anâ arayanlar
Virâneye bum olmağla gene bulunmaz

هدهد کبی بینا کرک آنی آرایانلر
دیرانه به بوم اولمغله کنبج بولمغز

S ü l ü n

Tezru şahsun bin nâz ile reftara ağaz et
Gül olsun nakş-i pâyın gülşen olsun şahrahın gel

تذرو شوخک بیک ناز ایله رفتاره آغاز ایت
گل اولسون نقش پایک کلشن اولسون شاهراهک کل

Tezru hoş-hırâmım sinem olsun cilvegâhın gel
Hümaveş sâye salsun başıma zülf-i siyahın gel

تذرو خوشترایم سینم اولسون جلوه طاهک کل
هماوش سایه صالسون باشمه زلف سیاهک کل

H ü m a

Tezru hoş-hırâmım sinem olsun cilvegâhın gel
Hümaveş sâye salsun başıma zülf-i siyahın gel

تذرو خوشترایم سینم اولسون جلوه طاهک کل
هماوش سایه صالسون باشمه زلف سیاهک کل

B a y k u ş

Bezm sensiz görünür lâne ki bum gibi
Bat mı gam getirür tâir-i meş'um gibi

بزم سنز کوریتور لانه که بوم کی
بطمی غم کنورر طائر مشوم کی

Hudhud gibi bînâ gerek anı arayanlar
Virâneye bum olmağla gene bulunmaz

هدهد کی بینا کرک آنی آرایانلر
ویرانه یه بوم اولغله کنغ بولغز

D o ğ a n

Aceb mi dil o şâyeh çeşm-i şûha olsa esir
Kebek rubudegi-i şahbâza çesbandır

عجب می دل اوسیه چشم شوه اوله اسیر
کبک ربوده کی شاهبازه چسباندر

H o r o z

Doğdu sepide-i seher-i iyd bâd-ezin
Bank-ı horos tâli-i bîdar vaktidir

طوغدی سپیده کمر عید بعد ازین
بانک غروس طالغ بیدار وقتیدر

K a z

Bezm sensiz görünür lâne ki bum gibi
Bat mı gam götürür tâir-i meş'um gibi

بزم سنسز کورینور لانه که بوم کبی
بطای غم کتورر طائر مشوم کبی

A r ı

N'ola hemvâre tab-ı sîne safan olsa nâlende
Tanin-^{ur}endaz ol^{ur} zenbur gird-i cam-ı revzende

نوله همواره طبع سینه صافان اوله نالنده
طنین انداز اولور زنبور کرد جام روزنده

S i v r i s i n e k

Peşeye nîru-yı bazı verse teyidi alur
Deste gürz-ü gâvsar-ı Rüstemi elma gibi

پشه نیروی بازو ویرسه تایدی آلور
دسته گرز طومار مستقی الماکبی

G a z â l

Hasret-i çeşminle ben hâk-i siyah olsam dahi
Baht âhir sürme-i çeşm-i gazâl eyler beni

حسرت چشمکله بن خاک سیاه اولسام دخی
بخت آفر سرمه چشم غزال ایله بنی

Dağda sayd-ı gazâl etmeğe hasret mi çeker
Hânede gözleri âhûsun eden âmade

داغده صید غزال ایقله حسرتی چکر
خانهده کوزلری آهوسن ایدن آماده

Gazâl-i mihr-i felek dağdarım oldu bugün
Ki böyle sürmeli âhu şikârım oldu bugün

غزال مهر فلک داغدارم اولدی بوکون
که بویله سرمه لی آهوشطارم اولدی بوکون

A h u

Görmeden mecnunların sahradaki cemiyetin
Sevdiğim meşk-i nigâh eylerdin âhularla sen

کورمه دن مجنونلرک صحراده کی جمعیتن
سودیکیم مشقه نگاه ایلرک آهولرله سن

Gazâl-i mihr-i felek dağdarım oldu bugün
Ki böyle sürmeli âhu şikârım oldu bugün

غزال مهر فلک داغدارم اولدی بوکون
که بویله سرمه لی آهوشطارم اولدی بوکون

namıye

Olsa ger nağme-i feyz-i nazarından sirab
Çeşm-i âhû bitürür bağda nahl-i bâdam

اولسه کر نامیه فیض نظرندن سیراب
چشم آهوبتورر باغده نخل بادام

K u r t

Kurkan gibi ağyar kaparlar seni zinhar
Serđ oldu hava çıkma koyundan kuzucağım

كرطان كېي آغيار قاپارلر سنى زىنهار
سرد اولدى هوا چىقما كويوندىن توزو جانم

S a m u r

Gerdeni saf u beyaz öyle ki kâfur gibi
Çeşm ü ebrûsu siyah öyle ki samur gibi

گردنى صاف و بياض اويله كه كافر كېي
چشم و ابروسى سياه اويله كه صمور كېي

S U L A R

Ab-ı hayvandan iki cedvel olub efsurde
Şuh-ı sîmin tenik^me sak-ı billûrin oldu

آب حیواندن ایکی جدول اولوب افسورده
شوخ سیمین تنگه ساه بلورین اولدی

Sandım olmuş eeste bir fevâre-i ab-ı hayat
Böyle gösterdi bana ol kad-i müstesna seni

ساندم اولمش هسته برفواره آب حیات
بويله گوستردی بنا اول قد مستنا سنى

Gürelim ab-ı hayat akâşın eiderhâdan
Gidelim ser-i revânim yarı sadabâda

گورهلم آب حیات آقدين اودرهادن
کیدهلم سرو روانم یوری سعدآباده

Söz açma hıız ile ab-1 bekadan

سوز آچه فخر ایله آب بقادن

Gülelim oynayalım kâm alalım dünyadan
Ma-1 tesnîm içelim çeşme-i nev-peydâdan

کوله لم اوینایه لم طام آله لم دنیا دن
ماء تسنیم ایچه لم چشمه نویدادن

Düşürür kevseri ol havz-ı dilârâ yâde
Nice akmaya gönül su gibi Sâdâbâde

دوشورر کوسری اول هوض دلارا یاده
نیجه آقمایه کوکل صوکی مسعد آباده

Sanmanız teb hâlpdir lâlinde bad-ı ah-ı serd
Eylemiş yeh-beste ab-1 gevher-i rahşendesin

صانمه کز تبخاله در لعلنده باد آه سرد
ایلمش فبسته آب کوهر رخشنده سین

Çeşme-i nur ise nur âyetin eyler tefsir
Cedvel-i sîm ile bulsa n'ola zib ü şanı

چشمه نور ایسه نور آیتن ایله تفسیر
جدول سیم ایله بوله نوله زیب و شانی

Musaffâdîr âbî çü ceşm-i horos

مصفا در آبی چو چشم خروس

Cûy gösterdi yine âyine-ves rûy-ı gülü
Pençe-i mihr açdı hem çün ^{sağ} ~~çün~~ ^{yağ} zülf-ü sünbülü

جوی گوستر دی یینه آینه ویش روی گلی
پنجه مهر آچدی هم چون سانه زلف و سنبلی

Yad-ı hattınla neş'e-i hayret derûnuma
Çün seyl-i nevbahar hurûşan olub gelür

یاد خطله نشئه حیرت درونمه
چون سیل نو بهار خروشان اولوب کلور

Böyle bîhâlet degildi gördüğüm sahra-yı aşk
Anda mecnun bîdler divâne cûlar var idi

بو یله بیحالت دکدی کوردیکم صحرا ی عشق
آنده مجنون بیدلر دیوانه جولر وار ایدی

Didemîn gördükde zor-ı cûşîş-i tuğyanını
Tatdı kûhun cûlar feryâd edüb dâmanına

دیده مک کوردکده زور چو شیش طغیانینی
طوتدی کوهک جویلر فریاد ایدوب دامانینی

Heman alkış sadâsın andırırmiş çağlayan sular
Ederlermiş; duasın pâdişah-ı mâdeletkârın

همان آلكيش صداىن آكديرميش چاغليان سولر
ايديرميش دعاسىن پادشاه معدلتكارىن

Şuhdur ta şöyle refâtârın ki fark etmez bakan
Şöyle gitse serv-i âzâdım akan sularla sen

شودد تا شويله رفعتارىن كه فرق اتمز بAKAN
شويله كيتسه سرو آزادم آقان سولرله سن

Serv-i
Şürûd-ı dil-cüyundan ayrı geçdi ^{st-i} gülşen istemem
Var yürü istersen ey eşk-i revan cûlarla sen

سرو دلجويعدن آيرو گشت گلشن ايسته مم
وار يورى ايسترسه كى اى اشك روان بولرله سن

S A H R A

Bir nihalistan kitabıdır o sahralar meğer
Kim ana havz-ı dilârâ sîmden cedvel çeker

بر نيهالستان كتابيدر اول صحرالر مگر
كيم آنا حوض دلارا سيمدن جدول چكر

Nazre-i hışmı dokunsa âhenin âyineye
Gird-i bad eylerdi peyda dâmen-i sahra gibi

نظره هيشمى طوقنه آهنيى آينه يه
گرد باد ايلردى بيدار دامن صحرالر كيمي

Ç Ö L

Hakikatde bu hatem çölde bir beydir ki ol yerler
Kemâl-i kahtla mârufdur binan u nimetdir

حَقِيقَةً بُو عَاتِمٌ يَمُولِدُهُ بِرَبِّكَدْرِكِهِ أَوْلِيَاءُ
كَمَالِ قَحْطَلَةٍ مَعْرُوفٍ رَجِي نَانٍ وَنَهْمَتِهِ

D A Ğ

Dağda sayd-ı gazâl etmeğe hasret mi çeker
Hâmede gözleri âhûsun eden âmâde

دَاغِدِه صَيِّدِ غَزَالِ اَيْتَمَكِه مَهْرَتِي مِي كِي
مَانِه دِه كَوْنَلَرِي آهْوَسْنِ اَيْدِنِ آمَادِه

D E N İ Z

Bilür kim bir çekide katresîdir derya-yı cûdundan
Gören enfas-ı bad-ı subh ile cûsende deryayı

بِيْلُوْر كِيْمِ بَرِي كِيْدِه قَطْرِه سَيِّدِر دَرِيَايِ جُوْدُنْدِن
كُوْرِنِ اَنْفَاسِي بَادِ صَبْحِ اَيْلِه جُوْمَشْنِدِه دَرِيَايِي

Serv-kadlerle tekellümde lebâleb yâran
Biz bakub eğlenelim serve leb-i deryada

سِرْوَقَدْرَلِه تَكَلُّمِدِه لِيَالِبِ يَارَانِ
بِيْزِ بَاقُوْبِ اَكْلَنِه لِمِ سِرْوِه لِبِ دَرِيَايِي

Dün gece cuş-ı safâdan oldu bir derya-yı nur
Kûçe-i ney mâhtab şûle-i âvaz ile

دُونِ كِيْبِه جُوْمَشْنِ صَفَادِنِ اَوْلَدِي بَرِ دَرِيَايِ نُوْرِ
كُوْبِيْهٖ فِي مَاهْتَابِ شُعْلَهٗ آوَاْزِ اَيْلِه

Şundan bir iki çekdiri görsün bize sâki
Bî-zevrak-ı sahba geçilür mü yem-i hasret

موندن بر ایکی چکدیری کورسون بزه ساتی
بی زورقه صرهابا کچیلورمی بم حسرت

R Ü Z G Â R

Bu halde anı gördüm şikâf-ı revzenden
Şitabla yetgüb geldi peyk-i bad-ı şimâl

بو حالده آنی کوردم شطاف روزندن
شتابله يتشوب کلدی بيك باد شمال

Kılıç gibi eseyor sarsar-ı zemistanî
Nihâl giyse n'ola yehden âhenin miğfer

قلیچ گبی اسه یور صرصر زمستانی
نیهال گیه نوله یخدن آهنین مففر

Sanmanız teb-hâlidir lâlinde bad-ı ah-ı serd
Nylemiş yeh-beste ab-ı gevher-i rahşevdesin

صاغه کز تبخاله در لعلنده باد آه سرد
ایلمش یخبسته آب کوهر رفشنده سین

Olsa ger bad-ı sunum pür-tâb
Ser-i bed-hahına ta haşr yağardı samsam

اولسه گر باد سکوم شخظندن بر تاب
سر پدخواهنه تا هشر یا غار دی صمصام

Bad-i sumum-i ahima doymazsin el-hazer
Sen ey nihâl-i naz dâhi nev-residesin

بادِ سمومِ آهه دویمازسک اظدر
سن ای نیهال ناز دخی نورسیده سین

Gördüm ol ahû-nigâh ardınca sergerdan gönül
Gird-i bad âsâ giderdi dâmen-i sahra tudub

کوردیم اول آهونگاه آردنجه سرگردان گونول
کرد باد آسا کیدردی دامن صحرا طوتوب

Eyler nesim-i lûtfu bize gird-i bad-i gam
Bu rûzgâr-i hi-mededin inkılâbı var

ایله نسیم لطفی بزه کرد باد غم
بو روزگار بی مددک انقلابی وار

B U L U T

Tutalım ebr-i zulmet olmağ aguşa şeb-i gamba
Nedimâ ol meh-i ferhunde-tâbân gösterür kendinğ

طوتالم ابرظلمت آلمش آغوشه شب غمده
نیدیم اول مه فرخنده تابان کوسترو کندین

Yaklaşdı şitâ ebr-i siyeh tutdu cihânı
Kalmadı sabânın gezecek tab u tuvânı

یاقلاشدی شتای ابرسیه طوتدی جیهانی
قالمدی صبانک کزه جک تاب و توفانی

Buluta âid diğer tasavvurlar

Seyfidir barika-ı hirmen-i ağub u fiten

Kalemi ebr-i bahar-ı çemenistan-ı mersem

سیفیدر بارقه‌ی زمین آشوب و فتن
قلمی ابریزا - چمنستان مرام

Gâhi sehab-ı seyf ki hükümün revan verür

Ezhar-ı bağ-ı milke su yerine kan verür

طاهی اسباب سیف که حکم روان ویر
ازهار باغ ملکه صورینه قان ویر

Ş A F A K

Safak mı şebde ^{ya}hattında ruy-ı al midir

Sabah sitâresi mi gerdeninde hâl midir

شفقی شبده یا فطکده روی آلمید
صبح ستاره سعی کردنکه خالمید

Tak-ı gerdünuna vakâ-yı şafak paşide

Zevrak-ı haşmetine atlas-ı gerdun yelken

طاقه کردونه والای شفق پوشیده
زورده شمتنه اطلس کردون یلکن

Perveriş bulmağ için çarh-ı şafak lâlesini

Bağına dikmeyi çokdan beri eyler tahmin

بروریش بولمغیون چرخ شفق لاله سنی
باغنه دیکمکی چوقدن بری ایله تخمین

Çehresinden rengi pervaz eylemiş sanman şafak
Heybet-i iclâli düğmüğü mihr-i rahşan üstüne

پهره سندن رنگی پرواز ایلمش صاغه ک شفوه
هیتت اجدالی دوشمش مهر رفشان اوسته

U F U K

Can riçtesi biri birisi mah hâlesi
Tutdu netice enfüs ü şafak ı zulf ü hat

جان ریخته سی بری بریسی ماه هاله سی
طوتدی نتیجه انفس و آفاقی زلف و خط

S E R A B

Serab lem'ası-veş nef'den muarradır
Nihad-ı pâkine nisbetle ebr-i feyz-i bahar

سراب لعه سی و مش نفعدن معرادر
نهاد پاکنه نسبتله ابر فیض بهار

G Ü N E Ş

Ales sabah ki bânû-yı mihr-i ferah-fal
Kenar-ı târım-ı minâden etdi arz-ı cemâl

الی الصباغ که بانوی مهر فرخفال
کنار طارم مینادن ایتدی عرض جمال

Çü mihr-ı mağrik-ı iclâlden edince tulû'
Açıldı nur-ı zuhurunla mülket-i hâver

چو مهر مشرق اجدال دن ایدنجه طلوع
آچıldı نور ظهور کله ملکیت خاور

Zuhur-ı mihrinin bir zerresin gösterdi âfâka
Hücum etdikde feyz-i pertev-i hurşid kâğı üzre

ظهر مهرينك بر ذره سن كو ستردي آفاقه
هجوم ايندكده فيض يرتو غور مشيد طان اوزره

Mihrin nihan eyledi devran şafak değil
Benzer ki ateş-i sitemin iltehabı var

مهرين نيهان ايلدي دوران شفاه دگل
بنزر كه آتشی ستمك التهابی وار

Zer ü gevher gibi ta bus ede dest-i oñdun
Mihr inib evc-i felekden hurrem k'ana gelür

زر و گوهركی تا بوس ایده دست بودین
مهر اینوب اوج فلکدن حرم طانه کلور

Hurşid perçesin mi takınmış cebinine
Ol zülf-i zerdden dökülen târlar mıdır

غور مشيد پنجه سفی طاقفتی جبیننه
اول زلف زردن دوکیلن تارلر میدر

Aşub düşdü bezme tutuldu o afitâb
Devr-i piyâle fitne-i devr-i kamer midir

آشوب دوشدی بزوه طوتلدی او آفتاب
دور پیاله فتنه دور قمر میدر

Bakmaz fûrug-ı mihr-i oihan-tâba zerrece
Şam-ı gam içre kaldı dil ol mah-rûdadır

باقحاز فروغ مهر صہا تا بہ ذرہ جہ
شام ضم ایچرہ قالدی دل اول ماہرودہ در

Doğdu sepide-i seher-i iyd bad-ezin
Bank-ı horos tali-i bîdar vaktidir

طوغدی سپیدہ اشعر عید بعد ازین
بانک فروسی طالع بیدار وقتیدر

Dahi geçen aya dek bir hilâl idi bârik
Bugün sabahla gördüm ki âfitab olmuş

دھی کچن آیه دک بر هلال ایدی باریک
بوگون صباغله کوردم که آفتاب اولش

Mûciz ki mihr ü hem şeb-i yeldâ ve hem bahar
Cem oldu tutdu olruh-ı berrakı zulf ü hat

معجز کہ مهر و هم شب یلدا و هم بہار
جمع اولدی طوتدی ادرغ براقی زلف و خط

Bül-aceb kâşane-i nurum ki tab-ı âfitab
Mevce-i derya-fûrug-ı tab-ıdır divarımın

بولعجب طاشانہ نورم کہ تاب آفتاب
موجہ دریا فروغ و تابیدر دیواریمک

Revak-ı mihri şikest etdi sine-i sâfın
Amud-ı subha halel verdi sak-ı şeffafın

روانہ مہری شکست آیتدی سینہ صافک
عمود صبحہ حالل ویردی مسافہ شفافک

Göstermiyor felak bize mihri bu nevbahar
Sen ey piyâle mihr-i dîrahşânım ol benim

کوستر میور فلک بزه مہری بونوبہار
من ای پیالہ مہر درفشانم اول بنم

Sâkiya pertevi câmından slurken hurşid
Çeşmimiz târ ede lâyük mî şeb-i derd ü mihen

ساقیا پرتوی جامکندن آلورکن خورشید
چشمین تار ایده لایقیمی شب درد و مین

Doğdu hurşidi yine subh-ı bahar-ı hüsnün
Düğme-i zer değil ol gerden-i kâfur üzre

طوغدی خورشیدی یینہ صبح بہار حسنک
تکمه زر دکل اول کردن طا فور اوزرن

Subh-dem gül-geşt-i bağ etmişdir ol hurşid-i tâb
Reng-i rayu güllerin gördüm şikest olmuş yine

صبحدم گلگشت باغ ایتمشد اول خورشید تاب
رنک روی گلرک کوردم شکست اولمش یینہ

Taman neş'eler etdikde mihr gibi talû'
Meyan-ı meclise nakl oldu sohbet-i eş'ar

تمام نشئه لر ایتد کده مهر کیبی طلوع
میان مجلسه نقل اولدی صحبت اشعار

Kamer hamiresi yahud güneş murabbası
Bilür şah mı ya nahl-i lü'lü'-i şehvar

قمر ضمیره سی یا خود کونش مرباسی
بلور شاظمی یا نخل لؤلؤ شهرار

Ne gürdüm ah aman el-aman bir âfet-i can
Gelüb yanımda güneş gibi oldu lem'a-nisar

نه کوردم آه امان الامان بر آفت جان
کلوب باغده کونش کیبی اولدی لمعه نثار

Sensin ol sultan-ı âlem ki^m olur bezminde sem'
Zührenin çengi mehin ibriki mihrin micmeri

سنک اول سلطان عالم کیم اولور بز مکه جمع
زهره نکه چنگی مهرک ابریقی مهرک مجیری

Sensin ol nur-ı mülâhhas ki eğer bulsa cevaz
Şem-i hurşid senin bezmine pervâne gelür

سنک اول ملخصی که اگر بولسه بهواز
شمع خورشید سنک بز مکه پروانه کلور

Zer-i hursidinâ mizan ile sarf eyler çerh
Nice yanında ann bahşinî meydana gelür

زر خورشیدینی میزان ایله صرف ایله صریح
نیجه یا ننگه آنک بخششی میدانه کلور

Secde-bur-ı mihrâb nal-ı esbine mah-ı felek
Müftehir bus-ı süm-i rahşınla mihr-i hâveri

سجده بر محراب نعل اسبکه ماه فلک
مفتخر بوس اسم رختکله مهر فاوری

N'ola hurside teşbih eylesen zat-ı himâyununa
Ki ann da senin gibi cihanda yokdur akrânı

نوله خورشیده تشبیه ایله م زات هما یونک
که آنک ده سنک کیبی بهانده یوقدر اقرانی

Süreyya mensilinde mihr-i âlem-tâb zannetsün
Gören mektub-ı ikbâlindeki mühr ile imzâyı

سریا منزلنده مهر عالمتاب ظن ایتون
کورن مکتوب اقبالکده کی مهر ایله امضایی

M A H V E H İ L Â L

By safder-ı cihan ki felek rahş-ı avnine
Mehden rikab ve berk-ı cihandan inan verür

ای صفدر بهان که فلک رخشی عونکه
مهدن رطاب و برود بهانندن عنان دیر

Seyr edüb rahş üzre ol hurşâdi hiç olsun mu kim
Mah-ı nev pertev-nüma-yı hâne-i zîn olmaya

سیر ایروب رضش اوزره اول غور شیدی اولسون می کیم
ماه نو یر توغای خانه زین اولیه

Amma ne rahş rahş-ı tırâzende-tarz kim
Nâlin hilâl mihın ise ahterân verür

امانه رضش طرازنده طرز کیم
نعلن هلال میجن ایسه اهران ویر

Nâl-ı zerdîr müze-i pâyında mâhın gurresi
Kaydur çevgan-ı pay-ı rahşına çarhın seri

نعل زردر موزه پاینده ماهک غره سی
کویدر چو طان پای رضشکه چرخک سری

Varub bu tarz ile vas'-ı cebîn etmiş ki râhında
Nişan-ı nâl zannetdim hilâl-i mah-ı gurrâyi

واروب بر طرز ایله وضع جبین ایتمیش که راهنده
نشان نعل ظن ایتمم هلال ماه غرایی

Bilür kim bir keşide rahşdir establ-ı hasında
Meh-ı nevden gören çarhın nişangâhında tağayı

بیلور کیم بر کشیده رضشدر اصطبل خاصنده
مه نودن کورن چرخک نشانده تعفایی

Secde-bur-ı mihrab nal-ı esbine mah-ı felek
Küftehit bus-ı süm-ı rahşınla mihr-ı hâveri

سجده بوز مهراپ نعل اسبکه ماه فلك
مفتخر بوس اسم رشكله مهر فاوری

Açıldı kufûl-i der-i arzu-yı ruze-keşan
Kılâl-i iyd ana sînden kilid oldu

آچیلدی قفل در آرزوی روزه کشان
هللای عید ایا سیدن کلید اولدی

Sensin ol sultan-ı âlem ki olur bezminde cem'
Zührenin çengi mehin ibriki mihrin micmeri

سنگ اول سلطان عالم که اولور بز مکنده جمع
زهرة نك پهنکی مهنک ابریقی مهرک مجمری

Kamer haniresi yahud güneş murabbası
Bilür şah mı ya nahl-i lü'lü'-i şehvar

قمر ظمیره سی یا خود کونشی مر باسی
بلور شاهمی یا نخل لؤلؤ شهروار

Var iken destindeki sensir-i tiz ü abdar
Kim bakar şya o mahın gurre-i tâbanına

وار ایکن دستنده کی شمیر تیز و آبدار
کیم باقار آیا او ماهک غمره تاباننه

Bezm-i Alisi için karta-i meh ruy-nüma
Müjde-i makâmüne ikd-i süreyya pişin

بزم عالیسی ایچون قرطه مه روی غا
مژده مقدمنه عقد ثریا پیشین

Sen kim gözümde nурсun ey şeb-çerağ-ı naz
Meh gamla gayrı Avine-i kerem olur bu şeb

سن کیم کوزمده نورسک ای شبراغ ناز
مه غمده غیری آینه کرم اولور بو شب

Meh ü mihrin senin olsun felek biz iydgehlerde
Hilâl-ebriüların hargid-i tâban olduğun gördük

مه و مهرک سنک اولسون فلك بزعيد کهلرده
هلال ابرورک نورسید تابان اولدیفن کوردک

Hilâl sandığın ey gurre mest Çeşdidin
Tehi cihanda kalan sagar-i keşidesidir

هلال صانديک ای غره مست چشیدین
تهی جهاننده قالان ساغر کشیده سیدر

Ağub düşdü bezme tutuldu o Afitâb
Devr-i piyâle fitne-i devr-i kamer midir

آغوب دوستدی بزمه طوتلدی او آفتاب
دور پیاله فتنه دور قمر سیدر

Bu şeb uşşakdan ol mah-i nev râyun nihân tutmuş
Ki kûyun serbeser hengâme-i âhim aman tutmuş

بومشب عناقدن اول ماه نو روین نهران طوعتی
که کوین سربر همنظاره آلهم امان طوعتی

Dahi geçen aya dek bir hilâl idi bârik
Bugün sabahla gördüm ki âfitâb olmuş

دخی کین آیه دک بر لاله ایدی باریک
بوکون صباعله کوررم که آفتاب اولش

Bedr-i tamâmî nazarın değmesün felek
Meclisde ayş u nuş bu şeb meşrebince dir

بدر تمامه نظرک دلسون فلك
مجلسده عیسن ونوش بومشب مشربجه در

Tutalım ebr-i zulmet almış ağuşa şeb-i gânda
Nedimâ ol meh-i ferhunde-tâbân gösterir kendini

طوتالم ابر ظلمت آلمش آغوشه شب غنده
ندیما اول مه فرهنده تابان کومستر کندین

Mahsın mehden güzelsin belki amma neyleyim
Ah bir şeb burc-ı ağuşunda tâbân olmadın

ماهک مهدن کوزلسک بلکه اما نیله ییم
آه بر شب برج آغوشنده تابان اولمدک

M E H T A B

Dün gece cuğ-ı safâdan oldu bir derya-yı nur
Kûçe-i ney mâhitâb şûle-i âvaz ile

رون کبچه چومش صفادن اولدی بردریای نور
کوبچه فی ماهتاب شعله آواز ایله

Dili hemçün ketan-ı fersûde etdi bir siyeh çerde
Ei ta'n eyler beyaz gerdeni mehtâb-ı keşmire

دی لی همچون کتان فرسوده ایتدی برسیه یرده
که طعن ایله بیاض کردنی مهتاب کشیره

Meh-i nev resmidir destârin ey şuh siyeh çerde
N'ola keşmir-i ruhsarında mehtâb olsa nâbende

مه نو رسمیدر دستارک ای شوخ سیه یرده
نوله کشیر رفسارکده مهتاب اوله نابنده

Ray-ı mehtâbın ne dem görsem gelür kalbe neşat
Tâ ezelden etmiş ay mehru seninle irtibat

روی مهتابک نه دم کورسه مکلور قلبه نشاط
تا ازلدن ایتمش ای مهر و سکه ارتباط

Şeb-i mehtâbda ey âfitâb-ı burc-ı istigña
Çıkub taht-üs-semâda kadrini pest eyle mâhın gel

شعب مهتابده ای آفتاب برج استغنا
چیکوب تحت السماده قدرینی پست ایله ماهک کل

Barikallah yine hem-hâlet-i mehtâb etdi,
Müsn-i leyli-i mezâmini bu yekrenk perin

بارك الله يينه همحالت مهتاب ايتدی
مسن لیلی مضمینینی بو یکرنگ یرن

Sîr-i mehtâbız fûrug-ı bahtdan bîhade mihr
Etmesün tahmîl-i minnet mahtâban üstüne

سیر مهتابیز فرورغ بختدن بیهوده مهر
ایتمسون تخمیل منت ماه تابان اوستنه

H A L E

Mehin hâlesi bir kızıl lâlesi

مهینک هاله سی بر قزل لاله سی

Aks-i fûruga dehre yine lem'a-ı tabdîr
Mah-ı ruhun hattında siyeh hâle olsa da

عکس فرورغی دهره یینه لعه تابدیر
ماه رخک فطکله سیه هاله اولسه ده

Hâlenin re^{skle} hun olduđu sertâ pâyı
O miyana sarılan kırmızı şalındandır

هاله ننگ رشکله خون اولدیغی سرتاپایی
اومیا نه صاریلان قرمزى مشکلدندیر

Can riştesi biribirisi mah hâlesi
Tutdu netiwe enfüs ü âfakı zulf ü hat

جان ریشته سی بری بریسی ماه هاله سی
طوتدی نتیوه انفس و آفاقی زلف و خط

Y I L D I Z L A R

Annâ ne rahç rahç-ı tırâzende-tarz kim
Nâlin hilâl mihın ise ahterân verür

امانه رخش رخش طرازنده طرز کیم
نعلن هلال مین ایسه اھتران ویر

Encüm değıl felekde kaza bıkır-ı fikrime
Her çeb bir tutuk-ı zer-nişan verür

انجم دکل فلکده قضا بکر فکریمه
هر سب هدیه برتقو زرنشان ویر

Olunca ol kiranın devri âhir her gece ta subh
Yağar sebna^{yerine} neom-ı rahşan gülsitan üzre

اولنجه اول قراندک دوری آھر هر کیجه تا صبح
یاغار سبنا برینه نجم رضان کلستان اوزره

Bakub destindeki çengire bım-ı canla Behram
Dolaşsun ayağı dâmâna rah-ı kehkeşan üzre

باقوب دستکده کی شتیره بیم جانده بهرام
دولاشسون آیفی داھانه راه کریشان اوزره

Gum oldu encüm-i tâbende âsumanda sipihr
O dem ki cilvegeh-i âfitab-ı iyâ oldu

کم اولدی انجیم تابنده آسمانده سپهر
اودم که جلوه که آفتاب عید اولدی

S a b a h s i t â r e s i

Şafak mı şebde ya hattında ruy-ı al midir
Sabah sitâresi mi gerdeninde hâl midir

تفقہی مشبهه یا فطلکده روی آلمیدر
صبح ستاره سیمی گردنکده خالمیدر

U l k e r

Şekl-i pervin sanma tevfiğin yazar bercis-i çerh
Lâciverd endüde bir levh-i zerefşan üstüne

شکل پروین صاغه توفیقن یازار برجیس صرخ
لا جورر اندوده برلوح زرافشان اوسته

Süvar olsa eğer alaya ta'n eyler süreyyaya
Gümüşden peleler şehper-i farkı çavuşan üzre

سوار اولسه اگر آلایه طعن ایلدنریایه
کوشدن یله لو مشهر فرور چادشان اوزره

Beza-i Âlisi içün karta-i meh ruy-nüma
Müjde-i makdemine ikd-i süreyya pişin

بزم عالیسی ایچون قرطه مه روی غما
مژده مقدمنه عقدنریا پیشین

M e r i h

Bir de sakirdi bulunmağla ne yapsın merih
San'at öğrenmeğe lüzan ser-i meydana gelür

برده شاگردی بو لطفله نه یایسون مریخ
صنعت اوکرنمکه لوزان کسیدانه کلور

Z ü h r e

Asumanda bırakub zühre elinden qengi
Def gibi kızdı yüzü dâireden çekdi eli

آسمانده براقوب زهره الندن یئنگی
دف کبی قیزدی یوزی دائره دن چکدی الی

Sensin ol sultan-ı âlem ki olur bezminde cem'
Zührenin qengi mehin ibriki mihrin miomeri

سنک اول سلطان عالم که اولور بزمنده جمیع
زهره نک یئنگی ^ مهک ابریقی مهرک مجری

U t a r i d

Bu elfaz ile tahrir eylemiş çarh üzre efsafın
Utazid kim cihan-salâr-ı iklim-i fesâhatdir

بو الفاظ ایله تحریر ایلمیش چرخ اوزره اوصافین
عطار د کیم جهران لار اقلیم فصاحتدر

Görüb iki bfnanın arasında hâmeni olsun
Utazid gem ile dem-beste burc-ı tev'eman üzre

کوروب ایلی بنانک آراسنده نمامه کی اولسون
عطار د شرمه دمبسته برج توأمان اوزره

Hesab olunsa eğer mukbilân-ı dergâhı
Kalur utarid ü bercis hâric ez defter

صاحب اولنه اگر مقبلان در طاهی
قالور عطار دو بر بیسی فارح از دفتر

M ü ş t e r i

Şekl-i pervin sanma tevfikin yazar bercis-i qerh
Lâciverd endûde bir levh-i zerefsan üstüne

شکل پروین صانمه توفیقین یازار بر بیسی صرح
لا یجورد اندوده بر لوح زرافشان اوستنه

Hesab olunsa eğer mukbilân-ı dergâhı
Kalur utarid ü bercis hâric ez defter

صاحب اولنه اگر مقبلان در طاهی
قالور عطار دو بر بیسی فارح از دفتر

Mükteseb yalman-ı tiğinden dırahş Afitâb
Müntehab fass-ı nigîninden fârug müsterî

مکتب یلمان تیغندن درختی آفتاب
منتخب فص نکتکدن فروغ مشتری

Y i l d i r i m

Ey safder-i cihan ki felek rahş-i avnine
Mehden rikab ve berk-i cihandan iaan verür

ای صفدر جهان که فلک رخس عونکه
مهدن رکاب و برک جهانندن عنان ویر

Seyfidir barika-ı hürmen-i aşub u fiten
Kalemi ebr-i bahar-ı çemenistan-ı meram

سیفیدر بارقه فرمن آشوب وفتن
قلعی ابر بهار چمنستان مرام

A Y L A R

N i s a n

Müddet-i Osmaniyan içre zaman-ı devleti
Benzemişdir nevbaharın mevsim-i nisanına

مدت عثمانیان ایچره زمان دولتی
بکنزه مشدر نوبهارک موسم نیساننه

Zulmet-gede-i ebré biraz etmeyecek câ
Lü'lu' olamaz katre-i nisan sâdef içre

ظلمت گده ابره بیراز ایتمه ییک جا
لؤلؤ اوله من قطله نیسان ایچره
صدق

T e m m u z

Açılıb tab-ı temmuz ile o gül-i pîrchen
Gelmiş ağuş-ı girîbane şikâf-ı dâmen

آچیلوب تاب تموز ایله او گل پیراچن
کلمش آغوش کریبانه شیکاف دامن

Çehleri tab-ı temmuz eyledi bî-âb anma
Oldu lebriz-i gülâb der' ile çah-ı zakan

چهلری تاب تموز ایلدی بی آب انما
اولدی لبریز گلاب در ایله چاه زقن

M E V S İ M L E R

K İ Ş

Yaklaşdı sita ebr-i siyeh tutdu cihanı
Bilmadı sabânın gezecek tab u tuvânı

یاقلاشدی شتا ابرسیه طوتدی صہانی
قالمادی صبانک کزہ جک تاب و توانی

Pâmal-i sita olmadan iklim-i çemen gel
Verbükânü ey serv-i revan köhne baharın

یا مال شتا اولہ دن اقلیم چمن گل
ویر صکنی ای سروردان کہہ بہارک

Bana el goncedem serd olduğundan ağlamam amma
Bahar eyyamıdır fasl-ı zemistan gösterir kendin

بنا اول غنجه دم سرد اولدیغندن آغلام آما
بهار ایامید فصل زمستان کوستر کندین

M ü s t a k i l b i r k i ş t a s v i r i

O rüşbe etti bu keskin soğuk zemine eser
Meyan-ı cüydâ göngök kesildi nilüfer
Bağında kar saçağı sarık arkada sâde
Nice gezer bu soğuklarda bilmezim ar'ar
Şitanın etdiği bidâdı milk-1 gülçende
Efendi binde birin söylem dolar defter
Ayağı donmadı mı havzın evvelâ başdan
Ya düşmedi mi çenarın eli çemende meğer
Hasan yeli eser etmiş misâl-1 rih-i firak
Bu hastalık beden-1 servi korkarım sarsar
Kani çemendeki germiyet-1 tarab şindi
Acab ne halde bulbul dedikleri kışmer
Konaz götürmeğe buy-1 baharı bad-1 sabâ

Kenar-ı banda yehler durub yalın hançer
 Donar soğukdan efendi semender ateşde
 Bir iki gün dahi böyle eserse bu sarsar
 Bürüdet öyle ki buzlanmasun deyü lâyük
 Konulsa penbeye yâkut-pâreveş ahker
 Açılmaz oldu çemenlerde çeşm-i şehläsı
 Değerdı nergise de çeşm-i rüzgâr-ı nazar
 Görüb bu hâli gülistanda dondu cedvel-i âb
 Bahara dek duramaz korkarım kenar çizer
 Kılıç gibi eseyor sarsar-ı zemistânî
 Nihâl giyse n'ola yehden âhenin miğfer
 Kesadı yok hele kış günleri akar-ı gamın
 Harab hâneler akmazsa da hele damlar
 Düşüb bu gece tevârihe fikr-i gülle hezar
 Ayas kıssasın etdi sabaha dek esber
 Şikeste beste hele ben de bir gasel yaptım
 Düşüb hayâlime ol şuhla geçen demler

B a h a r t a s v i r l e r i

Güldü güller açılıb nergis-i şehlä-yı çemen
 Çeşm ü gûş oldu ümidinle serâpay-ı çemen
 Gata-engiz saf-ı seyl olub bad-ı sabâ
 Anberin mevc ile doldu yine deryâyı çemen
 Görünür reng-i perîde reg-i yâkut gâbi
 Oldu ol denlü heva reng-peşira-yı çemen
 Rast geldikçe ham eyler kaddini sarsar-ı reşk
 Nahl-i mevzunun ile serv-i dilârâ-yı çemen
 Dahi gelmez mi Nedimâ-yı felâket-zedemiz
 Geldi hengâm-ı tarab vakt-i temâşa-yı çemen

Erişdi nevbahar eyyamı açıldı; gül ü gülşen
 Çerağan vakti geldi lâlezârin dîdesi rûşen
 Çemenler döndü ruy-ı yâre reng-i lâle vü gülden
 Çerağan vakti geldi lâlezârin dîdesi rûşen

Açıldı dilberin ruhsarı gibi lüleler güller
 Yakışdı zülf-i hüban-veş zemine saçlı sünbüllex
 Nevâ-saz olmada bin şevk ile aşıfte bülbüllex
 Çerağan vakti geldi lüleların dîdesi rûşen

Gelür deyü oihanın şehriyârı bezm-i gülzâra
 Temâşa etmek için yâsemenler çıkdı dıvara
 Tebessümle dedi gül-gonce gûş-i bülbül-i zâra
 Çerağan vakti geldi lüleların dîdesi rûşen

Olub gülşen çerağan ile pür-şevk ü neşat-efzâ
 Zemini lüleların nurdan tavusdur gûya
 Hezâra müjde kim açıldı ruy-ı gonce-i zîbâ
 Çerağan vakti geldi lüleların dîdesi rûşen

Sezâdır kim oihanın pâdişah-ı mükrimethârı
 Müşerref ede teşrif-i hümâyunile gülzârı
 Nedimin sazlarla okuna bu tâze güftârı
 Çerağan vakti geldi lüleların dîdesi rûşen

S A D Â B Â D ' d a b a h a r

Gel hele bir kerrecik seyr et göze olmas yasağ
 Oldu Sâdâbâd şimdi sevdiğim dağ üstü bağ
 Çâr bağ-ı İsfahanı eylemişdir dağ dağ
 Oldu Sâdâbâd şimdi sevdiğim dağ üstü bağ

Nevbahar erişdi oldu ol zemin cennet-nisâl
 Garsolunda kametin gibi hezâran nev-nihâl
 Bağlarla buldu ruhsarın gibi hüsn ü cemâl
 Oldu Sâdâbâd şimdi sevdiğim dağ üstü bağ

Andadır seyr-i nihâlistan u taraf-ı cuybar
 Andadır gülgeşt-i sahra andadır seyr-i kenar
 İster isen kûhu seyr et ister isen bağa vak
 Oldu Sâdâbâd şimdi sevdiğim dağ üstü bağ

Anda idi dünki gün hemşire-i sad-ahterin
 Sen de gel gâhice hâlî kalmasun cânâ yerin
 Suç benim olsun beni döğsün duyarsa mâderin
 Oldu Sâdâbâd şimdi sevdiğim dağ üstü bağ

Bir nihalistan kitabıdır o sahralar meğer
 Kim ana havz-ı dilârâ sîmden cedvel çeker
 Dağa çık da bağlardan eyle bu sırra nazar
 Oldu Sâdâbâd şimdi sevdiğim dağ üstü bağ

Şark u garb-i âlemi seyrân eden peyk-i nesîm
 Der ki bî-şübhe cihan içre bunun misli adîm
 Vâsîna bu mısra'-ı garra münâsibdir Nedîm
 Oldu Sâdâbâd şimdi sevdiğim dağ üstü bağ

Baharda bir bahçenin tasviri

.....

Cinan mı bu yahud gülistan mıdır
 Dükân-ı tebessüm-fürûğan mıdır
 Havası mesihâ-yı Tab-ı nizar
 Temâşağı tiryak-ı hab-ı humar
 Musaffâdır abı çü çeçm-i horos
 Gül ali dilkeş çü çerm-i arus
 O serv-i bülenâ o fezâ-yı cemil
 Çü ayç-ı arîz ü çü ömr-i tavil
 Eder cam-ı lâle-nümâsı anın
 Kebâbı gül eyler hevâsı anın
 Zemininde güsterde dibac-ı hâr
 Fezâsında çarub-ı geysu-yı hâr
 Güneş hâke üftâde bir jâlesi
 Mehîm hâlesi bir kızıl lâlesi
 Bahar öyle etmiş fezâsında cûş
 Sanursun ki gerdana ermiş hurûş
 Disihmiş nihâlân-ı gül sâ-be-sâ
 Katar ile gelmiş meğer reng-â bü
 Birbirin etmiş çü hûben-ı kenar
 Gülistan u bustan u bağ u bahar

Leb-i havzı mah-ı nevek-pâresi
Süreyya-feşan ab-ı fevvâresi
Ruhâmında ol denlü var fer ü tâb
Ki yanında çün şem' ruz-ı âfitâb
Olur âb-ı berceste çerha mümas
Ki üstünde gerdun asılmış çü tas
Eder tab'ı fevvâresi der-kemend
Urux mevcî şarın ayağına bend
Gülistanâ fevvâre cedvel çeker
Yahud haddelerden gümüş tel çeker
Hoşâ dil-küşâ havz-ı berrak ü saf
Civânında var mı bu saffetde naf
Ya ol selsebil-i safâ destgâh
Ki her mevcî bir tar-ı nur-ı nigâh
Şikenler yakışmış ana bî-kusur
Çü çin-cebin büt-ı pür-gurur
O târım-ı felekden de ber-ter gibi
Meh üstünde konmuş kebûter gibi
Gülün handesi çöyle pür-velvele
Ne mümkün ki bûlbûl şeker-hâb ola
Hezar anda gördü güllü der-kafes
Eder mi dahi âşiyânın heves
Takınmış fezsâsında serv-i sehî
Çü serpuş başında mihr ü mehi
Gül ü lâle birbirine işve-sâz
Hezar ile kumru hem-âvâz-ı râz
Göründü çıkub târımâ yâsemen
Dırağan neden sünbülün turresi
Meğer şâne urmuş mehin gurresi
Derûnunda var bir tırazende kasr
Ki vermiş der ü bâmı eflâke asr
.....

İÇİNDEKİLER

BAHAR	1-3
Cennet	
Gelin	
Fez	
Yüz hattı	
Bahara âid diğer tasavvurlar	
SABÂ	3-6
Selâm ve haber getirici	
Haber götürücü	
Koku taşıyıcı	
Yağmacı	
Fez verici	
Sabâya âid diğer tasavvurlar	
CEMRE	6
BAHAR BULUTU	6-7
Fez verici	
Lâtuflu	
İnci hâsıl edici	
Gölge verici	
ŞEBNEM	7

Ç İ Ç E K L E R

Gul	8
Gül e âid diğ er tasavvurlar	11
Konca	13
Gül nar	14
Lâle (ş en , cam , bahar alâmeti)	14
Lâleye âid diğ er tasavvurlar	15
Nergis	16
Nergise âid diğ er tasa vvurlar	17
Sünbül	18
Yasemen	19
Nilüfer	20
Ş ebböy	20
Karanfil	20
Leylak	21

M E Y V E L E R

Turunç	21
Ş eftali	21
Kiraz	22
Elma	22
Badem	22

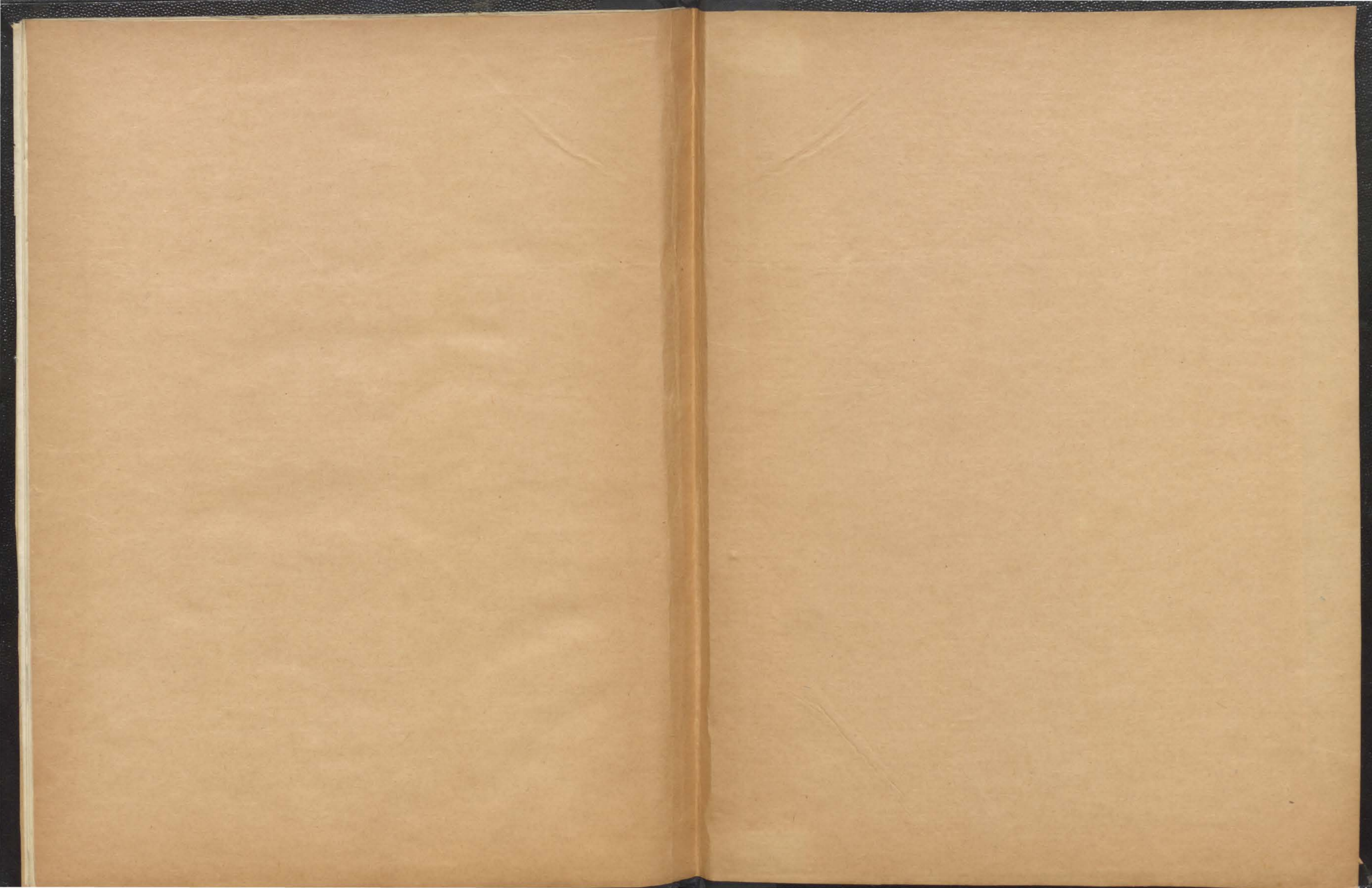
A Ğ A Ç L A R

Nihâl	23
Serv	23
Söğ üd	24
Tuba ağ acı	24

HAYVANLAR

Bülbül	25
Bülbüle âid diğ er tasavvurlar	26
Papağan	27
Kumru	28
Tavus	28
Keklik	28
Hudhud	29
Sülün	29
Hüma	30
Baykuş	30
Doğan	30
Horoz	31
Kaz	31
Arı	31
Sivrisinek	31
Gazâl	31
Ahu	32
Kurt	33
Samur	33
SULAR	33-36
SAHRA 2 Ç Ö L , D A Ğ , D E N İ Z	36-38
RÜZGÂR	38-39
BULUT	39
Buluta âid diğ er tasavvurlar	40
Ş A F A K	40-41
U F U K	41
S E R A B	41

G Ü N E Ş	41-46
M A H v e H İ L Â L	46-50
M E H T A B	51-52
H Â L E	52-53
Y İ L D İ Z L A R	53-54
S a b a h s i t a r e s i	54
Ü l k e r	54
M e r i h	55
Z ü h r e	55
U t a r ı d	55-56
M ü ş t e r i	56
Y İ L D İ R İ M	56-57
A Y L A R	
N i s a n	57
T e m m u z	57
M E V S İ M L E R	
K ı ş	58
M u s t a k i l b i r k ı ş t a s v i r i	58-59
B a h a r t a s v i r l e r i	59-60
S â d â b â d d a b a h a r	60-61
B a h a r d a b i r b a h ç e n i n t a s v i r i	61-62

Tez
1389

1389